

FANNI JA JUHO KOIVISTON RAHASTO

Kurikkalaisen vaikuttajapariskunnan tuki metsätalouden tutkimukselle

Rahasto perustuu maanviljelysneuvos Juho Koiviston (15.3.1885–13.10.1975) 80-vuotispäivänä vuonna 1965 kerättyyn kansalaislahjaan ja hänen puolisonsa, emäntä Fanni Koiviston (o.s. Rinta-Kisko, 15.7.1887–5.12.1968) muistoksi tehtyihin adressilahjoituksiin. Vuonna 1969 perustettu rahasto tukee Etelä-Pohjanmaan yksityismetsätaloutta edistävää tutkimusta ja muuta siihen liittyvää toimintaa.

Fanny Aliisa Rinta-Kisko syntyi Kurikassa maanviljelijä Matti Rinta-Kiskon ja Loviisa Yli-Jyrän perheeseen. Kansakoulun jälkeen hän työskenteli kotitilallaan ja täydensi oppejaan Lapuan emäntäkoulussa. Avioiduttuaan Juho Koiviston kanssa elokuussa 1908 hänestä tuli suurtilan emäntä. Keski-Koiviston tilasta kehittyi eteläpohjalainen mallitila, jonka hoito oli vaativaa siksikin, että puoliso oli yhteiskunnallisten tehtäviensä vuoksi paljon poissa. Perheen pojista Veikosta (s. 1912) tuli isänsä tapaan yhteiskunnallinen vaikuttaja ja kunnallisneuvos; maa- ja metsätaloutta opiskellut Mauno (s. 1915) kaatui jatkosodan alussa. Perheessä oli myös lapset Lauri, Heimo, Vesa ja Maija. Fanny Koivisto kuului nuorisoseuraan, maamiesseuran naisosastoon ja Lotta Svärdiin. Hän oli muonitustehtävissä vuonna 1918 ja johti sittemmin Koivistonkylän kyläosaston lottia ja paikkakunnan muonituslottia. Hän toimi pääemännän tehtävissä Kurikan maatalousnäyttelyissä 1935 ja 1950.

Johannes (Juho) Koiviston vanhemmat olivat maanviljelijä, kansanedustaja Juha Koivisto (e. Ollila) ja Josefina Fredrika Liljeqvist. Isää kutsuttiin ”Valtio-Koivistoksi” valtiopäivä- ja kunnallismiestaustansa vuoksi, ja nimitys siirtyi pojalle. Juho Koivisto kävi kansakoulun ja työskenteli kotitilallaan; myöhemmin hän teki opintomatkoja mm. Pohjoismaihin. Isä kuoli Juhon ollessa 15-vuotias, joten tämä sai vastattavakseen lähes 400 hehtaarin tilan hoitamisen. Toimiesseen aktiivisesti nuorisoseurassa Koivisto omaksui alkio-laisen elämäntavon. Hän oli nuoruudessaan Ilkan

Juho Koivisto. Kuva Pekka Kyytinen/Museovirasto.

kirjeenvaihtaja ja myöhemmin lehden hallituksen puheenjohtaja yli 30 vuotta.

Juho Koivisto toimi kuntakouksen puheenjohtajana 1912–1918 ja osallistui vapaussotaan. Hän oli Kurikan kunnanvaltuuston puheenjohtaja keskeytyksellä 1918–1957. Myös Maalaiskuntien liiton liittovaltuustoon hän kuului lähes 40 vuotta.

Koivisto oli Maalaisliiton kansanedustajana vuodesta 1927 alkaen 24 vuotta ja ministerinä kolmessa poikkeusajan hallituksessa: toisena maatalousministerinä sisäpoliittisen kuohunnan aikaan 1930–1931, maatalousministerinä ennen talvisotaa 1937–1939 ja toisena valtiovarainministerinä 1941–1943. Eduskunnassa hän paneutui maakunnan koulu- ja sairaala-asioihin. Hän oli aikansa merkittävimpiä maatalousväestön edustajia.

Juho Koivistolla oli lukuisia luottamustoimia vuosikymmenten ajan erityisesti maataloustuottajien järjestöissä. Läheisintä hänelle olivat metsänhoito, paikallishistoria ja sukututkimus. Juho Koivisto sai kunnallisneuvoksen arvon 1935, maanviljelysneuvoksen arvon 1960 ja Suomen Valkoisen Ruusun komentajamerkin.

Osuuskunta Sigillum/Heli Teittinen

Etelä-Pohjanmaan rahasto on perustettu 1959, jolloin se kuului Keski-Pohjanmaan rahaston kanssa yhteiseen Pohjanmaan rahastoon. Vuonna 1963 Etelä-Pohjanmaan rahastosta tuli oma rahastonsa. Rahasto vaalii historiallisen Etelä-Pohjanmaan maakunnan henkistä ja taloudellista kulttuuria jakamalla apurahoja ja palkintoja sekä edistämällä muillakin tavoin maakunnan kulttuurielämää. Lisätietoa www.skr.filep.